

УДК 355.426.4:351.75

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗРОБКИ СПЕЦІАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЯ ДЛЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Гармаш В.П., старший науковий співробітник

(Науково-дослідний центр службово-бойової діяльності Національної гвардії України НА НГУ)

Останнім часом все більш зростає необхідність в використанні спеціальної автомобільної техніки в правоохоронній діяльності. А саме для розгородження завалів і барикад під час масових заворушень, для стримування натовпу шляхом застосування водометів і керуємих гідравлічних перешкод та парканів у разі загрози громадській безпеці, ізоляції району або місцевості у разі виникнення надзвичайних ситуацій і т.п.

По суті спеціальний автомобіль повинен бути захищений від застосування зброї і вибухових пристроїв, але при цьому підвищення його маса не повинно бути перешкодою для зниження маневреності а навпаки за рахунок зміщення центру ваги він повинен бути стійкий від перекидання та бокового заносу, в той же час повинен мати габаритні параметри розмірів пересувного составу котрі нададуть можливості легко вписуватись в дорожні габарити та маневрувати в умовах міста та обмеженого простору, повинен відповідати основним габаритним параметрам проходимості. А саме достатнім повинен бути дорожній просвіт, кути переднього та заднього звісу, прокольний та поперечний радіуси проходи мості, зовнішній та внутрішній радіуси повороту, поворотна ширина коридору, кути гнучкості в вертикальній та горизонтальній площині. Якщо трасирована на карті автомобільна дорога яка відповідає розрахунковим показникам закінчується і виникає необхідність в подоланні природних перешкод з метою рятування життя та здоров'я громадян, припинення поширення території надзвичайних ситуацій різного походження тому підресорна система повинна мати регулюємий кліренс а трансмісія спеціального автомобіля повинна бути розроблена з вимогами поза шляхового автомобіля, з метою подолання природних перешкод у разі необхідності. Проаналізувавши спеціальну техніку для припинення масових заворушень котра перебуває на озброєнні в правоохоронних структурах України та провідних країнах світу.

З'ясовано наступне: техніка поділяється умовно на таке: що застосовується у якості інженерних спеціалізованих машин для розгородження перешкод та барикад котрі утворюють бешкетники та повстанці. Як правило така техніка не оснащена будь якою зброєю та спеціальними засобами для припинення масових заворушень. Її дії супроводжуються підрозділами сил правопорядку а саме групою розмінування та розвідки яка проводить розвідку на предмет встановлення пасток та вибухових пристроїв на підходах до перешкод та барикад, а також за ними Також перевіряється наявність вогневих схованок з яких можливо вести снайперський вогонь по силах правопорядку та громадянам з метою не допущення втрат особового складу задіяного на припинення групових порушень громадського порядку, а також поранення або загибелі громадян. Також застосовується група застосування спеціальних засобів для встановлення димогазових занавісів маскуванню та застосування сльозогінних спеціальних засобів. Під час зазначених спеціальних заходів по супроводженню та забезпеченню інженерних машин розгородженням, особовий склад використовує засоби індивідуального захисту, але весь

час перебуває в потенціальній зоні ураження. Також виникають проблеми логістичного характеру пов'язанні із підвозом спеціальних засобів у разі руйнування шляхів для пересування автомобільної техніки. Як правило утворюються перешкоди для евакуації поранених; спеціальна важка техніка для перекриття автомобільних доріг та вулиць з метою ізоляції району масових заворушень. Під час ізоляції також залучається особовий склад правоохоронців який по перше охороняє підходи до спеціальної важкої техніки і перекриває простір вулиць який не в змозі перекрити технікою у зв'язку з не достатньою її довжиною. Особовий склад також постійно перебуває в зоні потенційного враження з боку натовпу правопорушників; що застосовується для розділу натовпу на дрібні групи, це: водометні автомобілі ,автомобілі із застосування звуко дратуючих пристроїв, клейових речовин звужуючої дії . Під час застосування зазначених спеціальних автомобілів також завіоється особовий склад правоохоронців з метою не допущення правопорушників до спеціального водометного автомобіля а також його руйнування та знищення. У разі відсутності або виходу із бойового прядку спеціального інженерного автомобіля розгородження, подальше використання зазначеного автомобіля стає не можливим у зв'язку із наявністю барикад або завалів від зруйнованих об'єктів інфраструктури. Таким чином спеціальна операція правоохоронців з припинення масових заворушень може закінчитись поразкою та настанням тяжких наслідків для громадян суспільства і держави в цілому; спеціальні автомобілі для пожеже - гасіння , евакуації травмованих і поранених з місця події. Зазначенні автомобілі також не мають будь який захист від пошкодження з боку натовпу і виникає необхідність в прикритті даного спеціального автомобіля силами особового складу правоохоронців які також перебувають в зоні потенційного ураження. В разі перешкод або встановлених барикад на шляху пересування зазначеного спеціального автомобіля необхідно додатково використовувати спеціальний інженерний автомобіль для розгородження барикад та завалів із задіянням груп: розвідки, розмінування, застосування спеціальних засобів, затримання і вилучення правопорушників з місця пригоди. Таким чином як і в попередніх випадках ми спостерігаєм не захищеність спеціального автомобіля а також особового складу який забезпечує його пересування до місця його використання за призначенням. Велику кількість задіяного особового складу який необхідно використовувати із оперативного резерву, а у разі відсутності зазначеного із бойових порядків сил та засобів правоохоронців, що може також призвести до зниження спроможності підрозділів правоохоронців і не виконання завдань із припинення масових заворушень. Зазначене може призвести до поширення масових заворушень за територією та нарощування потужності протиправних дій з боку натовпу; спеціальні автомобілі для перевезення особового складу та засобів індивідуального захисту. використовуються для доставки особового складу правоохоронців до місць вчинення правопорушень і злочинів , місць масових заворушень з метою їх припинення. Можливо використання зазначених автомобілів для перекриття вулиць і автомобільних шляхів з метою недопущення правопорушників до місця вчинення масових заворушень. Під час використання зазначених автомобілів для ізоляції району масових заворушень необхідно також задіяння додаткових сил правоохоронців з метою недопущення навмисного його знищення з боку правопорушників. У разі змін в оперативній обстановці і виникненню потреби у маневруванні силами та засобами правопорядку. Зазначенні автомобілі також застосовуються для швидкого перевезення особового складу до іншого місця несення

служби, а ділянка місцевості де здійснювались ізоляційні заходи залишиться не контрольованою у разі відсутності бо вичерпання оперативного резерву, що може також призвести до не виконання завдання силами правопорядку із припинення масових заворушень. Командно штабні автомобілі та забезпечення зв'язку. Розгортаються як правило поблизу місць проведення заходів силами правопорядку із припинення масових заворушень. Під час заходів також потребують охорони з боку особового складу. Але найбільшою проблемою є те, що у разі електричного знеструмлення території де проходять заходи із припинення масових заворушень або застосування активних радіо перешкода з боку злочинців, можливо втрата радіо та дротового зв'язку, а також візуальну втрату контролю що може призвести до втрати управління силами та засобами правопорядку, не можливість візуального спостереження за змінами в оперативній обстановці. Тому вирішення зазначених проблемних питань є в створенні спеціального автомобільного комплексу на пересувному составі для використання правоохоронними органами України з технічною науковою новизною використання гідравлічних систем для автоматичного встановлення парканів та керування ними в залежності від маневреності спеціального автомобіля і подолання перешкод, а саме автомобіль котрий в змозі перекрити часток автодороги, вулиці з метою ізоляції району виникнення масових заворушень без фізичної участі у встановленні загородження особового складу, що досягається довжиною його бази + решітчасті парканні споруди автоматично на гідравлічній основі автомобіля, зав'язані до пульта автоматичного управління ними котрий розташовано у командній кабіні автомобіля.

Вимоги: 1. Високий – унеможливує його захоплення правопорушниками за допомогою використання підручних засобів для обмеження або ліквідації обзору. 2. На кузові автомобіля відсутні будь які виступи, що також унеможливають його перевертання за допомогою інших механізмів та машин. 3. Захищений від ураження сторонніми предметами на пробивання корпусу кузовної частини та цистерни. 4. В наявності гідравлічні механізми для стабілізації автомобіля під час його використання. 5. В наявності гідравлічний пристрій для регулювання куту нахилу безотвального бульдозерного типу, з метою розгородження перешкод та проведення розмінування території поблизу встановлених барикад. 6. В наявності гідравлічний пристрій для встановлення додаткових парканів з метою ізоляції місця події. 7. З метою підвищення маневреності автомобіля встановити спостережувану систему на шасі котра дозволить здійснювати розворот автомобіля на 360 із урахуванням коефіцієнту тертя та сковзання, що підвищить його маневреність. 8. Використати дослідження Глуценка щодо опрокидування цистерн та змоделювати розташування цистерни в автомобілі. 9. Передбачити встановлення спеціальних засобів само гасіння автомобіля. 10. Передбачити встановлення резервуарів для газових компонентів, з метою їх використання для припинення масових заворушень. 11. Наявність центру управління силами правопорядку в кузові автомобіля в спеціально облаштованому відсіку. 12. Наявність робочого місця оператору по використанню спеціальних засобів для припинення масових заворушень. 13. Наявність відсіку в кузові автомобіля для розміщення поранених для евакуації з місця заворушення та району виникнення надзвичайних ситуацій.